

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

22 декември 2017 г.

14:00 ч.

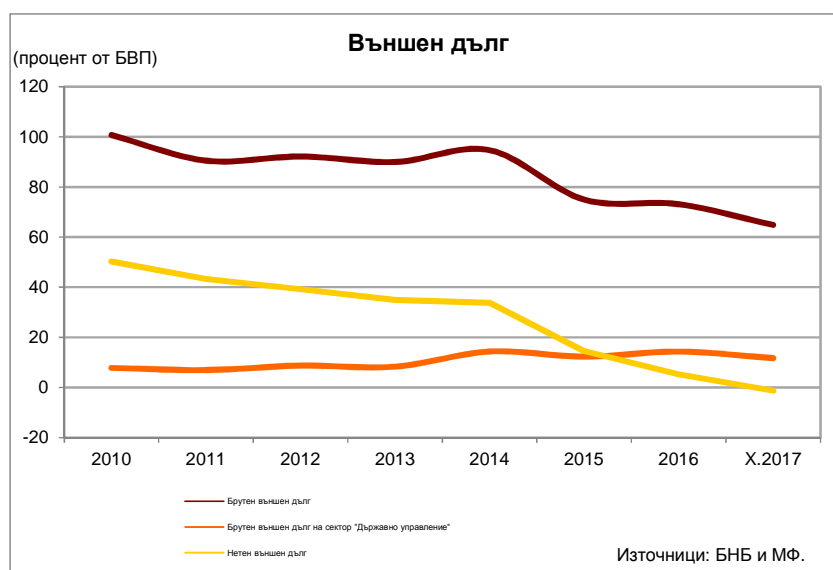
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Октомври 2017 г.

Брутният външен дълг¹ в края на октомври 2017 г. е 32 522.2 млн. евро (64.8% от БВП²), което е с 1524.1 млн. евро (4.5%) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (34 046.3 млн. евро, 70.7% от БВП). Дългът намалява с 1091.3 млн. евро (3.2%) спрямо октомври 2016 г. (33 613.6 млн. евро, 69.8% от БВП).

В края на октомври 2017 г. *дългосрочните задължения* са 25 276.8 млн. евро (77.7% от брутния дълг, 50.4% от БВП), като намаляват с 1338.3 млн. евро (5%) спрямо края на 2016 г. (26 615.1 млн. евро, 78.2% от дълга, 55.3% от БВП). Дългосрочният дълг намалява с 1072.4 млн. евро (4.1%) спрямо октомври 2016 г. (26 349.3 млн. евро, 54.7% от БВП). *Краткосрочните задължения* възлизат на 7245.4 млн. евро (22.3% от брутния дълг, 14.4% от БВП) и намаляват със 185.9 млн. евро (2.5%) спрямо края на 2016 г. (7431.2 млн. евро, 21.8% от дълга, 15.4% от БВП). Краткосрочният външен дълг се понижава с 18.9 млн. евро (0.3%) спрямо октомври 2016 г. (7264.3 млн. евро, 15.1% от БВП).

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление* в края на октомври 2017 г. е 5887 млн. евро³ (11.7% от БВП). Спрямо края на 2016 г. (6782.5 млн. евро, 14.1% от БВП) той намалява с 895.6 млн. евро (13.2%). Дългът на сектора се понижава с 587 млн. евро (9.1%) спрямо октомври 2016 г. (6474 млн. евро, 13.5% от БВП).

Външните задължения на сектор *Банки* са 4019.8 млн. евро (8% от БВП). Те се понижават със 143.1 млн. евро (3.4%) спрямо края на 2016 г. (4162.9 млн. евро, 8.6% от БВП). Дългът на сектор *Банки* нараства със 160.2 млн. евро (4.2%) спрямо октомври 2016 г. (3859.6 млн. евро, 8% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁴ са 10 500.6 млн. евро (20.9% от БВП). Те намаляват с 229.2 млн. евро (2.1%) спрямо края на 2016 г. (10 729.8 млн. евро, 22.3% от БВП). Дългът на сектора намалява с 380.6 млн. евро (3.5%) спрямо октомври 2016 г. (10 881.2 млн. евро, 22.6% от БВП).

¹ Предварителни данни. Данните за януари – септември 2017 г. са ревизирани. Съгласно методологическите бележки, с отчета за ноември 2017 г. ще бъдат направени ревизии на данните за октомври 2017 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 50 160 млн. евро за 2017 г. (прогноза на БНБ) и 48 127.9 млн. евро за 2016 г. (данни на НСИ от 03.10.2017 г.).

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

В края на октомври 2017 г. *вътрешнофирменото кредитиране*⁴ е 12 114.9 млн. евро (24.2% от БВП), което е с 256.2 млн. евро (2.1%) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (12 371.1 млн. евро, 25.7% от БВП). Вътрешнофирменото кредитиране намалява с 283.9 млн. евро (2.3%) спрямо октомври 2016 г. (12 398.8 млн. евро, 25.8% от БВП).

През януари – октомври 2017 г. **полученото външно финансиране** от нерезиденти е в размер на 3681.6 млн. евро (7.3% от БВП) при 5722.7 млн. евро (11.9% от БВП) за януари – октомври 2016 г. От тях 147 млн. евро (4% от общия размер) са за сектор *Държавно управление*, 1034.6 млн. евро (28.1% от общия размер) за сектор *Банки*, 823.9 млн. евро (22.4%) за *Други сектори*⁴, а 1676.2 млн. евро (45.5%) са *вътрешнофирмено кредитиране*⁴.

През януари – октомври 2017 г. извършените плащания по **обслужването на brutния външен дълг** са 4590 млн. евро (9.2% от БВП) при 5294.3 млн. евро (11% от БВП) за януари – октомври 2016 г.

Нетният външен дълг⁵ в края на октомври 2017 г. е отрицателен в размер на 1491.2 млн. евро (3% от БВП), като намалява с 3017.5 млн. евро спрямо края на 2016 г. (1526.4 млн. евро, 3.2% от БВП). Понижението се дължи както на намалението на brutния външен дълг (с 1524.1 млн. евро, 4.5%), така и на нарастването на brutните външни активи (с 1493.4 млн. евро, 4.6%). Нетният външен дълг намалява с 3143.7 млн. евро спрямо октомври 2016 г. (1652.5 млн. евро, 3.4% от БВП).

---

⁵ *Нетният външен дълг* е изчислен като разликата между размера на brutния външен дълг и размера на brutните външни активи. Brutните външни активи включват резервните активи на БНБ, активите на банките в чужбина и депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	X. 2016		XII. 2016		IX. 2017		X. 2017		Изменение					
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	X.2017 / IX.2017		X. 2017 / XII. 2016		X. 2017 / X. 2016	
									млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Заеми, платими при поискване ⁷	6869.6	14.3	6853.0	14.2	6796.4	13.5	6790.7	13.5	-5.7	-0.1	-62.3	-0.9	-78.9	-1.1
вкл. вътрешнофирмени заеми	4817.1	10.0	4810.9	10.0	4749.7	9.5	4747.4	9.5	-2.3	0.0	-63.5	-1.3	-69.7	-1.4
вкл. заеми на банки	111.4	0.2	109.9	0.2	102.4	0.2	102.2	0.2	-0.2	-0.2	-7.7	-7.0	-9.2	-8.3
Заеми без краен срок по договор ⁸	1135.8	2.4	1017.8	2.1	1007.2	2.0	1001.7	2.0	-5.5	-0.5	-16.1	-1.6	-134.1	-11.8
вкл. вътрешнофирмени заеми	537.5	1.1	473.1	1.0	460.3	0.9	469.8	0.9	9.5	2.1	-3.2	-0.7	-67.7	-12.6
вкл. заеми на банки	62.8	0.1	46.0	0.1	43.1	0.1	41.0	0.1	-2.2	-5.0	-5.0	-10.9	-21.8	-34.8
Разпределени СПТ ⁹	766.7	1.6	779.1	1.6	731.3	1.5	737.3	1.5	6.0	0.8	-41.7	-5.4	-29.4	-3.8

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за юли-септември 2017 г. са ревизирани. С отчета за ноември 2017 г. предстои ревизия на данните за октомври 2017 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Министерство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - предварителни данни за октомври 2017 г. към 20 ноември 2017 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на международните пазари и в България и притежавани от нерезиденти.

⁴ По данни от банките.

⁵ Включват се държавногарантираните кредити. Не се включват вътрешнофирмените заеми.

Данните обхващат кредитите, декларирани в БНБ и за които тя е получила информация.

⁶ Задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3.14 и 7.5 на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003).

⁷ Данните се включват в размера на *брутния външен дълг*.

⁸ Съгласно *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*External Debt Statistics, Guide for Compilers and Users, IMF 2003*) пар. 69, заеми без определен срок по договор се считат за дългосрочни.

⁹ В съответствие с петото издание на "Ръководство по платежен баланс", МВФ, 1993, размерът на разпределения през м. август и м. септември 2009 г. СПТ се отразяват само в резервните активи.

ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ
(По институционални сектори¹)

(в млн. евро)

	X. 2016	I. - X. 2016	X. 2017	I. - X. 2017	Изменение I.-X. 2017 / I.-X. 2016
I. Държавно управление²	34.4	1569.8	7.2	147.0	-1422.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	34.4	1569.8	7.2	147.0	-1422.9
Облигации ³	30.6	1507.9	7.2	127.1	-1380.8
Заеми	3.9	61.9	0.0	19.9	-42.0
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁴	203.0	697.3	83.2	1034.6	337.2
Краткосрочни	203.0	538.3	33.2	711.1	172.8
Заеми	0.0	59.5	0.0	82.5	23.0
Депозити ⁵	200.0	371.7	0.0	315.4	-56.3
Други задължения	3.0	107.2	33.2	313.3	206.1
Дългосрочни	0.0	159.0	50.0	323.4	164.4
Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	0.0	159.0	50.0	323.4	164.4
IV. Други сектори⁶	85.1	1897.5	81.0	823.9	-1073.5
Краткосрочни	13.1	219.9	13.6	201.7	-18.3
Облигации	8.1	40.8	1.2	61.4	20.6
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	5.0	179.1	12.4	140.3	-38.9
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	71.9	1677.5	67.4	622.2	-1055.3
Облигации	0.1	533.4	16.7	67.5	-465.9
Заеми	71.8	1144.1	50.7	554.7	-589.4
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредити	105.8	1558.1	33.2	1676.2	118.1
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	428.3	5722.7	204.6	3681.6	-2041.1

Допълнителни статии

Дългосрочен външен дълг ⁷	212.2	4964.5	157.8	2768.8	-2195.6
Краткосрочен външен дълг	216.1	758.2	46.8	912.8	154.5
Външен дълг на публичния сектор	34.4	2129.8	57.2	412.0	-1717.9
Външен дълг на частния сектор	393.9	3592.9	147.4	3269.6	-323.2
Революиращи кредити ⁸	416.0	4310.5	63.3	4562.4	251.9
Търговски кредити ^{8,9}	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически получени кредити и депозити.

Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за юли-септември 2017 г. са ревизирани. С отчета за ноември 2017 г. предстои ревизия на данните за октомври 2017 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

²Източник: Министерство на финансите, *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* - предварителни данни за октомври 2017 г. към 20 ноември 2017 г. Не включва данни за задълженията на фирмите от публичния сектор, включително за държавногарантирания дълг.

³Подстатията включва изменението на задълженията към нерезиденти в резултат на сделки с резиденти. Преминаването на облигациите от резиденти към нерезиденти представлява нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява със знак плюс.

⁴ По данни от банките.

⁵ Не са включени получените депозити, свързани с условни задължения.

⁶ Включва получени кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите - предварителни данни за октомври 2017 г. към 20 ноември 2017 г.).

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users*, IMF 2003) т.3.14 и 7.5 получените кредити по преки инвестиции се включват в дългосрочния външен дълг.

⁸ Данните не се включват в таблицата *Получени кредити и депозити по институционални сектори*.

⁹ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблицата *Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12)*, а нетното намаление - в таблицата *Обслужване на brutния външен дълг* (приложения 13 и 14).

**ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ
(По институционални сектори¹)**

(в млн. евро)

	X. 2016			I. - X. 2016			X. 2017			I. - X. 2017			Изменение I.-X. 2017 / I.-X. 2016		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
I. Държавно управление²	171.9	11.0	182.9	697.0	126.0	823.0	137.7	0.3	138.0	1022.2	141.7	1163.9	325.2	15.7	340.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	171.9	11.0	182.9	697.0	126.0	823.0	137.7	0.3	138.0	1022.2	141.7	1163.9	325.2	15.7	340.9
Облигации ³	108.5	0.0	108.5	524.3	90.1	614.3	123.1	0.1	123.1	875.1	107.5	982.6	350.8	17.4	368.2
Заеми	63.4	11.0	74.4	172.8	36.0	208.7	14.6	0.3	14.9	147.2	34.2	181.4	-25.6	-1.8	-27.4
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁴	30.2	0.1	30.3	709.8	4.0	713.7	10.8	0.1	10.9	818.1	2.6	820.7	108.3	-1.4	107.0
Краткосрочни	20.6	0.0	20.6	313.3	0.0	313.3	1.2	0.0	1.2	643.0	0.0	643.0	329.7	0.0	329.7
Заеми	0.0	0.0	0.0	124.2	0.0	124.2	1.1	0.0	1.1	5.3	0.0	5.3	-118.9	0.0	-118.9
Депозити	7.8	0.0	7.8	176.2	0.0	176.2	0.0	0.0	0.0	427.3	0.0	427.3	251.1	0.0	251.1
Други задължения	12.7	0.0	12.7	12.9	0.0	12.9	0.1	0.0	0.1	210.4	0.0	210.4	197.5	0.0	197.5
Дългосрочни	9.6	0.1	9.7	396.5	4.0	400.5	9.6	0.1	9.7	175.1	2.6	177.7	-221.4	-1.3	-222.7
Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	9.6	0.1	9.7	396.5	4.0	400.5	9.6	0.1	9.7	175.1	2.6	177.7	-221.4	-1.3	-222.7
IV. Други сектори⁵	96.1	4.4	100.4	1936.9	100.3	2037.3	20.7	0.1	20.8	1085.3	73.4	1158.7	-851.6	-26.9	-878.5
Краткосрочни	13.9	1.6	15.5	302.7	12.4	315.0	1.5	0.0	1.5	201.1	5.7	206.8	-101.5	-6.6	-108.2
Облигации	0.0	0.0	0.0	13.6	0.0	13.6	0.0	0.0	0.0	62.7	0.0	62.7	49.1	0.0	49.1
Инструменти на паричния пазар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	13.9	1.6	15.5	289.1	12.4	301.4	1.5	0.0	1.5	138.4	5.7	144.1	-150.6	-6.6	-157.3
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	82.2	2.8	84.9	1634.3	88.0	1722.2	19.2	0.1	19.3	884.2	67.7	951.9	-750.1	-20.3	-770.3
Облигации	0.0	0.0	0.0	142.5	0.0	142.5	0.0	0.0	0.0	30.3	0.0	30.3	-112.2	0.0	-112.2
Заеми	82.2	2.8	84.9	1491.8	88.0	1579.7	19.2	0.1	19.3	853.9	67.7	921.6	-637.8	-20.3	-658.1
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	193.7	4.0	197.6	1632.7	87.6	1720.2	66.2	2.1	68.3	1388.0	58.7	1446.7	-244.7	-28.8	-273.5
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (III+IV+V)	491.8	19.5	511.3	4976.4	317.9	5294.3	235.4	2.6	238.1	4313.6	276.4	4590.0	-662.8	-41.5	-704.2

Дългосрочен външен дълг ⁶	457.3	17.9	475.2	4360.5	305.5	4666.0	232.7	2.6	235.4	3469.5	270.7	3740.2	-890.9	-34.8	-925.7
Краткосрочен външен дълг	34.5	1.6	36.1	615.9	12.4	628.3	2.7	0.0	2.7	844.1	5.7	849.8	228.2	-6.7	221.5
Външен дълг на публичния сектор	177.7	11.9	189.5	1329.0	132.4	1461.4	142.7	0.4	143.1	1129.2	147.1	1276.3	-199.8	14.8	-185.1
Външен дълг на частния сектор	314.1	7.6	321.8	3647.4	185.5	3832.9	92.7	2.2	95.0	3184.4	129.3	3313.7	-462.9	-56.2	-519.2
Револвиращи кредити ⁷	403.3	1.7	404.9	3818.7	25.6	3844.4	0.0	0.0	0.0	3452.9	520.9	3973.9	-365.8	495.3	129.5
Търговски кредити ^{7,8}	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Фактически плащания.

Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за юли-септември 2017 г. са ревизирани. С отчета за ноември 2017 г. предстои ревизия на данните за октомври 2017 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Източник: Министерство на финансите, *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* - предварителни данни за октомври 2017 г. към 20 ноември 2017 г. Не включва данни за плащанията на фирмите от публичния сектор и за държавногарантирания дълг.

³ Поради прилагане на резидентния принцип, плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценни книжа, притежавани от резиденти и се увеличават с размера на преминалите от нерезиденти към резиденти ценни книжа (емитирани от резиденти на международните финансови пазари).

⁴ По данни от банките.

⁵ Включва извършени плащания на главници и лихви по кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани в БНБ и за които тя е получила информация и плащанията по държавногарантирания дълг.

⁶ Задълженията по преки инвестиции се включват в обслужването на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3.14 и 7.5 на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (EXTERNAL DEBT STATISTICS, Guide for Compilers and Users, IMF 2003).

⁷ Данните не се включват в таблиците *Обслужване на brutния външен дълг*.

⁸ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблиците

Получени кредити и депозити (приложения 11 и 12), а нетното намаление - в таблиците Обслужване на brutния външен дълг (приложения 13 и 14).